

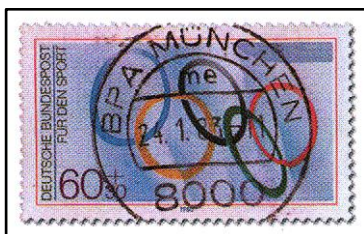
Samenvattingen van de voordrachten van 2 maart 2024

1) Guy Coutant : Drie reuze-blunders, twee in Duitsland, één in Laos

Guy vertelt eerst het verhaal van de Duitse postzegel die werd uitgegeven voor de Olympische Spelen van 1980 in Moskou. Na de boycot van de Spelen door de westerse landen werd de volledige oplage van deze postzegels (7.500.000 exemplaren) vernietigd, maar Kurt Gscheidle, de toenmalige minister van de Posterijen, had vooraf al drie vellen van 50 postzegels ontvangen en was ze vergeten in een lade. Begin 1983 gebruikte de vrouw van de minister echter een aantal van deze postzegels om haar privécorrespondentie te frankeren, zonder kwade bedoelingen. Negen van deze zegels zijn teruggevonden en brengen astronomische prijzen op bij veilingen.

De tweede Duitse blunder betreft de Audrey Hepburn postzegel in een serie gewijd aan de grote filmsterren. De postzegel in kwestie, die de actrice toont met een sigarettenhouder in haar mond, werd geweigerd door Sean Ferrer, de zoon van Audrey Hepburn, omdat het portret was gewijzigd: op het originele portret, uit de film "Breakfast at Tiffany's", hield ze een zonnebril in haar handen. Ook hier werd de hele oplage teruggetrokken, maar een paar exemplaren, gegeven aan Belangrijke persoonlijkheden, ontsnapten. Vijf exemplaren werden geïdentificeerd en verkocht voor enorme bedragen.

Drie vellen van tien zegels werden bewaard: het eerste voor het Postmuseum, het tweede voor het Duitse Postarchief en het derde voor Sean Ferrer, de zoon van de actrice. In 2010 kreeg deze laatste toestemming om zijn velletje te verkopen, op voorwaarde dat het hele opgehaalde bedrag aan een goed doel zou worden geschonken. Het behaalde bedrag was 430.000 euro.

De zegel voor de Olympische Spelen van Moskou

De zegel van Audrey Hepburn

De derde blunder vond plaats in Laos. Het land was nog steeds een koninkrijk, waar prins Souvanna Phouma, de zoon van de koning, als eerste minister probeerde de neutraliteit en een precair evenwicht tussen de pro-westerse tendensen en de communistische Pathet Lao, geleid door Souvanouvong, te bewaren.

In de zomer van 1975 werd duidelijk dat de communistische clan terrein won en, zoals verwacht, greep de Pathet Lao de macht op 23 augustus 1975.

Drie weken eerder, eind juli 1975, had de Laotiaanse post echter een serie van tien postzegels en tien blokken uitgegeven om de 200e verjaardag van de Verenigde Staten te herdenken. Dit trok de aandacht van een eminente Franse filatelist, die contact opnam met Prins Souvanna Phouma. Deze antwoordde dat hij niet op de hoogte was van deze uitgifte, die zeer ongepast was in de huidige omstandigheden.

Later bleek dat de reeks was voorgesteld door een Zwitserse privéfirma aan de Laotiaanse minister van de Posterijen, die ermee instemde de postzegels uit te geven, dank zij een aanzienlijk smeergeld-bedrag onder tafel als beloning. Deze minister was echter zelf lid van de communistische Pathet Lao...

De reeks, die op zijn minst ongepast was in de toenmalige Laotiaanse politieke context

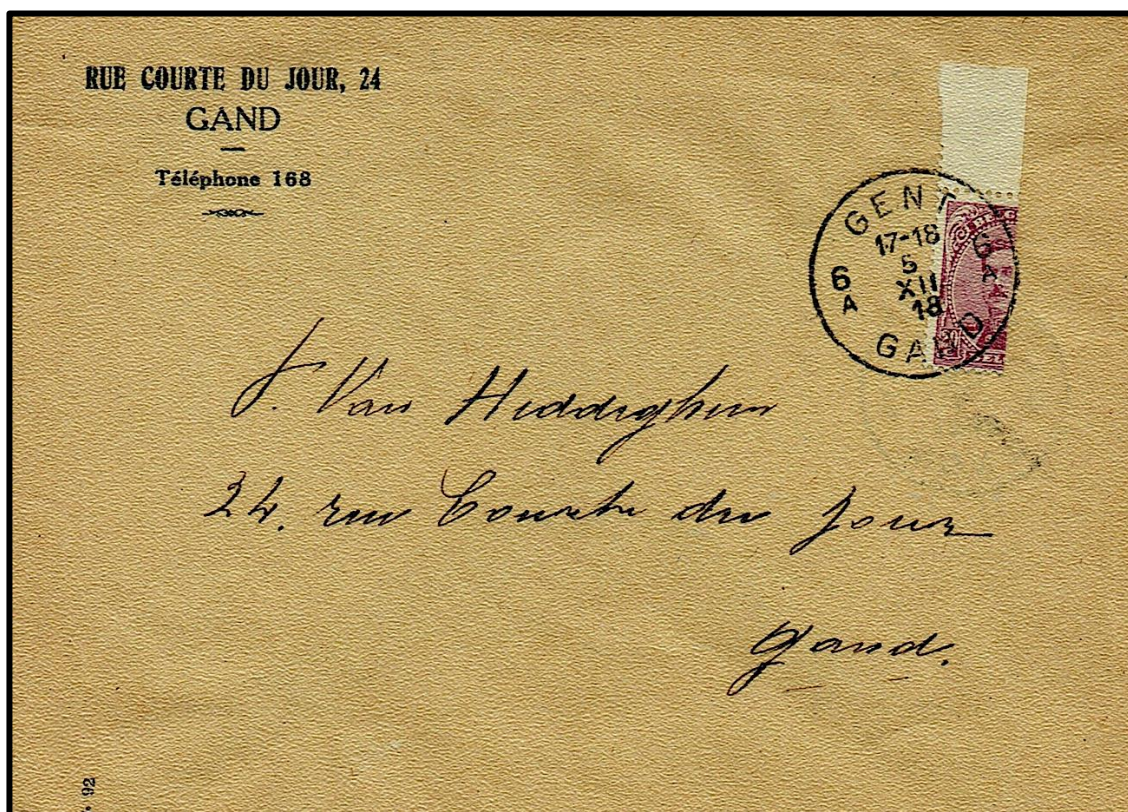
2) Mark Bottu : De reorganisatie van de Belgische postdienst na de Eerste Wereldoorlog. Voorlopige maatregelen.

In 1918, naargelang de vooruitgang van de geallieerde troepen begon de postdienst in België opnieuw te functioneren, maar veel postkantoren waren vernield en er was een belangrijk tekort aan postzegels en poststempels.

Er waren tijdelijke maatregelen nodig om de postdienst weer op gang te krijgen:

- Het gebruik van gehalveerde postzegels.
- Het hergebruik van postwaardestukken uit 1912, na het perforeren van de zegel op de briefkaart en het toevoegen van een 5 c. zegel uit de uitgifte van 1915.
- Het gebruik van een "PORT PAYÉ" handstempel.
- Het gebruik van een "PAYÉ" stempel voorafgegaan door de handgeschreven vermelding "Port".

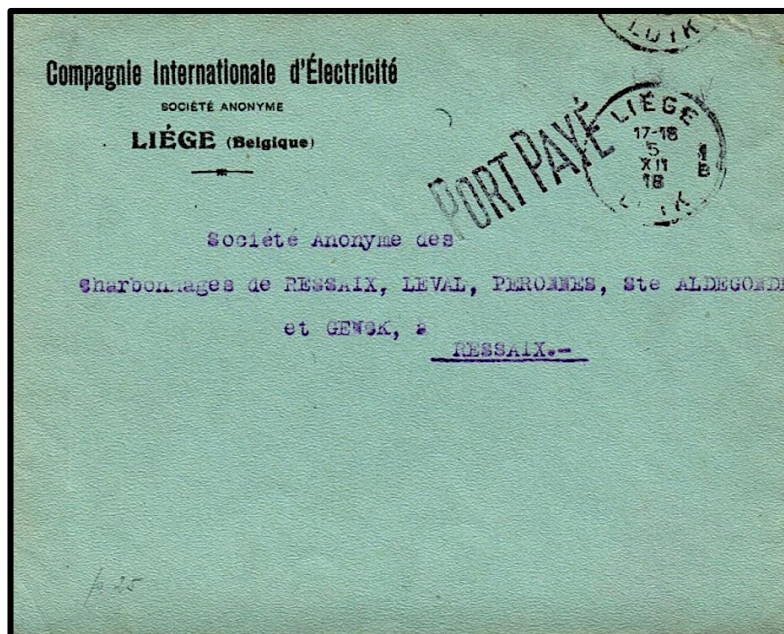
Mark toont ons een indrukwekkend aantal items uit deze periode, toen alles nog voorlopig was.

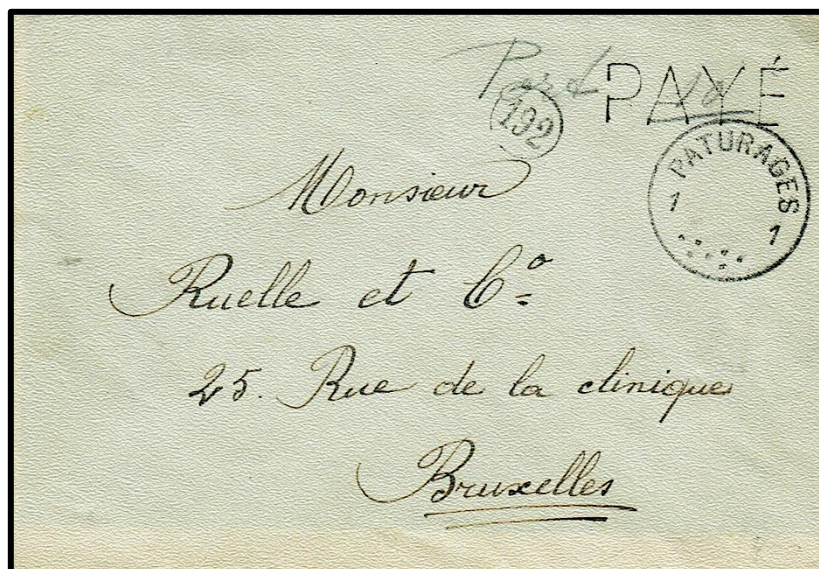
Gebruik van gehalveerde zegels

Postwaardestuk van 1912 met geperforeerde zegel en toevoeging van een zegel van 5 centiemen

Gebruik van de "PORT PAYÉ" stempel

"PAYÉ" voorafgegaan door de handgeschreven vermelding "Port"

3) Jacques Stes: Belgische militaire censuur op Belgische briefwisseling in Frankrijk in de zomer 1940

De Belgische censuurdiensten hebben zich vanaf 2 juni 1940 kunnen hergroeperen in het Zuiden van Frankrijk.

- Een controlebureau van de Belgische censuur werd toegevoegd aan elke Franse departementale censuurcommissie.
- De Franse commissie zorgde voor de relaties met de Franse Posten en met de lokale Franse burgerlijke en militaire autoriteiten.
- De bekomen inlichtingen werden gelijktijdig overgemaakt aan de Belgische en de Franse autoriteiten.
- In Moissac werd een Belgisch centraliserend postbureau opgericht.

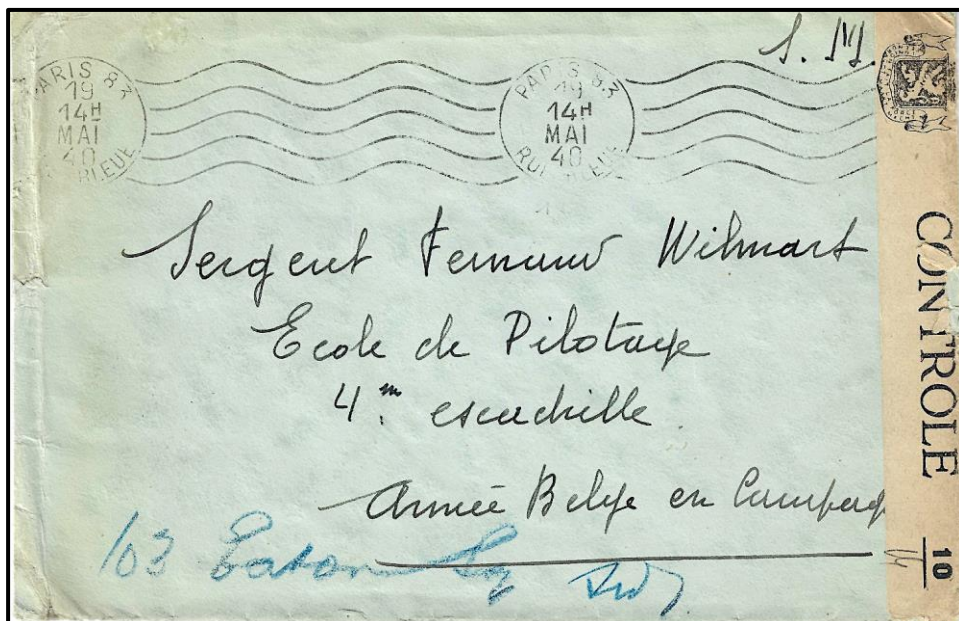
De briefwisseling van en naar Belgen werd in één van de vier Franse onthaaldepartementen (Vienne, Allier, Ardèche en Tarn et Garonne) naar het Belgisch censurbureau gezonden. De briefwisseling van en naar Belgen buiten een Frans onthaaldepartement werd voor de Franstalige briefwisseling gecontroleerd door de Franse censuur. De niet-Franstalige briefwisseling werd, na een eerste nazicht door de Franse censuur, naar het Belgisch centraal censurbureau in Moissac gezonden. Er werden ook vijf controlegroepen voor het nazicht van de briefwisseling van de militaire formaties onder Belgisch bevel opgericht:

- Vannes, voor de Morbihan
- Albi, voor de Tarn
- Nîmes, voor de Gard
- Montpellier, voor de Hérault
- Toulouse, voor de Haute Garonne

En ten slotte in Moissac (speciale contactgroep) en in Bordeaux (voor de internationale controlegroep).

Deze elf Belgische postcontrolegroepen waren functioneel vanaf 10/11 juni 1940. We zien verschillende brieven gecontroleerd door de Franse controlecommissie (sluitstrook "controle postal") samen met de Belgische militaire censurstempel ("Centres de Recrutement de l'Armée Belge" of CRAB)

Jacques eindigt met brieven uitsluitend gecontroleerd door de Belgische militaire censuur en andere uitsluitend door de Franse militaire censuur met de zeshoekige stempel "Saisi par l'Autorité Militaire".

Brief van Parijs op 19 mei 1940 verstuurd naar een lid van het Belgisch leger te velde. Censuur te Moissac door controlegroep n° 10 na 11 juni 1940. Doorverzonden naar 103 Eaton Square (Londen)

Brief zonder afzenderadres op 13 juni 1940 verstuurd vanuit de Haute-Garonne naar de CRAB in Toulouse.
In Toulouse: eerst Franse censuur, nadien Belgische censuur.

4) Lars Böttger: Invoering van de matrixcode op Duitse postzegels

Een datamatrixcode is een twee-dimensionele code die een grote hoeveelheid informatie in een compacte vorm kan opslaan. In tegenstelling tot één-dimensionele streepjescodes, zoals de EAN-barcode, kunnen datamatrixcodes extra gegevens coderen die verder gaan dan alleen productidentificatie.

Voordeel van de matrixcode: elke postzegel is uniek en kan worden geregistreerd door het postsorteercentrum. Ze hoeven niet meer afgestempeld te worden.

Vanaf 2022 wordt de matrixcode op postzegels van Deutsche Post AG ingevoerd, waarvan het motief wordt bepaald door het ministerie van Financiën. De bedoeling is om de vele Chinese vervalsingen tegen te gaan.

Welke informatie vinden we op de matrixcode:

- basisverzending traceren
- drukkerij
- bescherming tegen vervalsing
- stempel informatie

In Duitsland enkel in gebruik bij DHL en Post APP. Een DHL smartphone app toont informatie over de postzegel. Indien de matrixcode al geregistreerd is geweest, dan gaat de zending terug naar de afzender. Hiervoor kan men een schadeclaim tot € 50,- krijgen.

Fouten kunnen plaatshebben zoals:

- Het ontbreken van een matrixcode omdat er tweemaal gedrukt moet worden.
- De matrixcode werd omgekeerd gedrukt (Enschede eerste druk)
- Een verkeerde waarde werd gedrukt: 010 i.p.v. 10 (Bundesdruckerei)

Conclusie:

- geavanceerde registratiemethode
- oude en nieuwe problemen met het drukken van zegels
- eerste vervalsingen uit China zijn al op de markt
- laatste fase in de evolutie van postzegels ?

Streepjescode

Matrix-code

Fout: ontbrekende matrix-code

Fout: omgekeerde matrix-code